

Η Ηρωική Έξοδος των Ελεύθερων Πολιορκημένων

[Πολιτισμός](#) / [Ιστορία](#)

[Χρήστος Γερ. Σιάσος](#)

Κάθε χρόνο, στις Γιορτές Εξόδου του Μεσολογγίου, προσκυνητές από κάθε γωνιά της Ελλάδος και του Εξωτερικού προσέρχονται στο Ιστορικό αυτό εκκλησάκι, προσκυνούν την ιστορική και θαυματουργή εικόνα της Αγίας Παρασκευής, ανάβουν το κεράκι τους προσευχόμενοι να μην ζήσουμε ποτέ πια τέτοιες απάνθρωπες καταστάσεις. Φέτος, μετά από 193 χρόνια στο ιστορικό αυτό εκκλησάκι θα τελεστεί, το Σάββατο 13 Απριλίου 2019, από τον Μητροπολίτη Αιτωλίας και Ακαρνανίας κ. ΚΟΣΜΑ Πανηγυρική Αρχιερατική Θεία Λειτουργία και στη συνέχεια μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως των ψυχών των πεσόντων κατά την Ηρωική Έξοδο των Ελεύθερων Πολιορκημένων.

Η Απόφαση της Εξόδου:

«Εν ονόματι της Αγίας Τριάδος

Βλέποντες τον εαυτόν μας, το στράτευμα και τους πολίτας εν γένει μικρούς και μεγάλους παρ' ελπίδαν υστερημένους από όλα τα κατεπείγοντα αναγκαία της ζωής προ 40 ημέρας και ότι εκπληρώσαμεν τα χρέη μας ως πιστοί στρατιώται της πατρίδος εις την στενήν πολιορκίαν ταύτην και ότι, εάν μίαν ημέραν υπομείνωμεν

περισσότερον, θέλομεν αποθάνει όρθιοι εις τους δρόμους όλοι.

Θεωρούντες εκ του άλλου ότι μας εξέλιπεν κάθε ελπίς βοήθειας και προμηθείας, τόσον από την θάλασσαν καθώς και από την ξηράν ώστε να δυνηθώμεν να βαστάξωμεν, ενώ ευρισκόμεθα νικηταί του εχθρού, αποφασίσαμεν ομοφώνως:

Η έξοδος μας να γίνη βράδυ εις τας δύο ώρας της νυκτός 10 Απριλίου, ημέρα Σάββατον και ξημερώνοντας των Βαΐων, κατά το εξής σχέδιον, ή έλθη ή δεν έλθη βοήθεια:

Α΄. - Όλοι οι Οπλαρχηγοί οι από την δάμπιαν του Στορνάρη έως εις την δάμπιαν του Μακρή, με τους υπό την οδηγίαν των, μία κολώνα, να ριχθούν εις την δάμπιαν του εχθρού εις την ακρογιαλιάν, εις το δεξιόν. Η σημαία του στρατηγού Νότη Βότζιαρη θέλει μείνει ανοικτή, ως οδηγός του σώματος τούτου. Ο στρατηγός Μακρής να την συνοδεύση με ειδήμονας, όπου γνωρίζουν τον τόπον.

Β΄. - Όλοι οι Οπλαρχηγοί οι από την δάμπιαν του στρατηγού Μακρή έως εις την Μαρμαρούν με τους υπό την οδηγίαν των, μία κολώνα όλοι, να ριχθούν εις τον προμαχώνα αριστερά κατά των εχθρών. Ο στρατηγός Μακρής, με την σημαίαν του ανοικτήν, θέλει είναι οδηγός του σώματος τούτου, αριστερά.

Γ΄. - Δια να μη μπερδευθή το Στράτευμα με τας φαμελλιαίς, δίδεται το γεφύρι της δάμπιας του Στορνάρη, και όλοι οι φαμελλίται, εντόπιοι και ξένοι, να τας συνοδεύσουν και να διαβούν απ' εκεί. Τα δύο γεφύρια είναι το μεν δια την δεξιάν κολώναν και το της Λουνέττας δια την αριστεράν.

Δ΄. - Κάθε οπλαρχηγός να σηκώνη τους στρατιώτας του ανά έναν από τον προμαχώνα του, ώστε ο τόπος να μείνη εύκαιρος έως εις την ύστερην ώραν.

Ε΄. - Οι από την Μαρμαρούν, άμα σκοτειδιάση, να τραβηχθούν από ένας-ένας και να σταθούν εις την δάμπιαν του Χορμόβα.

ΣΤ΄. - Ο Τζιαβέλας, με όλον το Βοηθητικόν σώμα, να μείνη οπισθοφυλακή× αυτός με όλους θέλει περιέλθει όλον τον γύρον του Φρουρίου να δώση την είδησιν εις όλους και να τους πάρη μαζί του.

Ζ΄. - Το σώμα της Κλείσοβας, οδηγούμενον από τους Οπλαρχηγούς του, να εξέλθη με τα πλοιάρια εις την μίαν της νυκτός, σιγανά, και άμα φθάση εις την ξηράν να σταθή έως εις τας 2 ώρας, όπου θα γίνη το κίνημα απ' εδώ, να κινηθή και αυτό.

Η΄. - Ο τόπος, το σημείον της διευθύνσεώς μας, θέλει είναι ο Άγιος Σιμεός. Οι οδηγοί θέλουν προσέχει να συγκεντρωθούμεν εκεί όλοι.

Θ΄. - Οι λαγουμτζήδες να βάλουν εις τα φυτίλια φωτιά, λογαριάζοντες να βαστάξουν μετά την έξοδόν μας μία ώρα επέκεινα. Το ίδιον να οδηγηθούν και οι

εις τας πυριτοθήκας ευρισκόμενοι ασθενείς και χωλοί. Ηξεύρομεν όλοι τον Καψάλην.

Ι΄. – Επειδή θα πληγωθούν και πολλοί εξ ημών εις τον δρόμον, κάθε σύνδροφος χρεωστεί να τον βοηθή και να παίρνη και τ' άρματά του, και εάν δεν είναι εκ του ιδίου σώματος.

ΙΑ΄. – Απαγορεύεται αυστηρώς κανένας να μη αρπάξη άρμα συνδρόφου του εις τον δρόμον, πληγωμένου ή αδυνάτου, αργυρούν ή σιδηρούν και φύγη. Όπου φανή τοιούτος, μετά την σωτηρίαν μας θέλει δίδει το πράγμα οπίσω και θέλει θεωρείσθαι ως προδότης.

ΙΒ΄. – Οι φαμελλίται όλοι, άμα προκαταλάβουν τους δύο προμαχώνας αι άλλαι δύο κολώναις, θέλουν κινηθεί αμέσως, ώστε να περιστοιχισθούν από την οπισθοφυλακήν.

ΙΓ΄. – Κανένας να μη ομιλήση ή φωνάξη την ώραν της εξόδου μας, έως ότου να πέση το δουφέκι εις το ορδί του Κιουταχή από την βοήθειαν οπού περιμένομεν και εάν, κατά δυστυχίαν, δεν έλθουν βοήθεια, οι όπισθεν πάλιν θέλουν κινηθή αμέσως, όταν κινηθούν αι σημαίαι.

ΙΔ΄. – Όσοι των αδυνάτων και πληγωμένων επιθυμούν να εξέλθουν και δύνανται, να ειδοποιηθούν από τα σώματά των τούτο.

ΙΕ΄. – Τα μικρά παιδιά όλα να τα ποτίσουν αφιόνι οι γονείς, άμα σκοτειδιάση.

ΙΣΤ΄. – Το μυστικόν θέλει το έχομεν: «Καστρινοί και Λογγίσιοι».

ΙΖ΄. – Δια να ειδοποιηθούν όλοι οι Αξιωματικοί το σχέδιον, επιφορτίζεται ο Νικόλας Κασομούλης, γραμματεύς του Στορνάρη, να περιέλθη από τώρα να τους το διαβάση, ιδιαιτέρως εις τον καθέναν. Εάν δε, εις αυτό το διάστημα, έξαφνα φανή ο στόλος μας, πολεμών και νικών να μείνωμεν έως ότου ανταποκριθούμεν.

Εν Μεσολογγίω 10 Απριλίου 1826».

Η Εικόνα της Εξόδου (Κασόλα)

Την Παρασκευή 9 Απριλίου 1826, παραμονή της Εξόδου, ο Επίσκοπος Ρωγών Ιωσήφ μετάλαβε των Αχράντων Μυστηρίων όλους τους Πολιορκημένους του Μεσολογγίου.

10 Απριλίου 1826, η νύχτα της Εξόδου. Μια φωνή ακούστηκε να λέει, «πίσω στα κανόνια σας», ακολούθησε πανικός, μέσα στο Μεσολόγγι είχαν αρχίσει οι σφαγές, σε πολλά σημεία της πόλης, σημειώθηκαν δραματικές σκηνές.

Στον αγώνα δεν «ρίχτηκαν» μόνο οπλαρχηγοί, πολεμιστές, άνδρες, γυναίκες αλλά και «αμούστακα» παιδιά, αυτά τα παιδιά, τα πεινασμένα, τα δυστυχημένα, που λίγο πιο πέρα έβλεπαν το άψυχο σώμα του πατέρα, της μάνας, του αδερφού, δεν μπορείς να τα αγνοήσεις, γιατί αυτά με τον δικό τους τρόπο έπλεξαν το ηρωικό στοιχείο του αγώνα.

Η Θεία Μετάληψη όλων των Αγωνιστών του Μεσολογγίου από τον Επίσκοπο Ρωγών Ιωσήφ.

«...Μια ομάδα από μικροπαίδια... ορκίστηκαν όλα τους ζωσμένα ψεύτικα σπαθιά στη μέση, να υπερασπίσουν την Πατρίδα, μέχρι θανάτου... γεμίζουν κατά τις μάχες τα τουφέκια των αγωνιστών... Ήταν το ξακουστό Σώμα των Γελεκτζήδων...» μας γράφει ο αείμνηστος Μεσολογγίτης Κωστάκης Πετρόπουλος.

Ο Δημογέροντας Χρήστος Καψάλης, όταν κυκλώθηκε από τους εισβολείς στο σπίτι του, όπου είχαν συγκεντρωθεί γέροντες και γυναικόπαιδα, έβαλε φωτιά στην πυριτιδαποθήκη.

«Το Μεσολόγγι σκέλεθρο,
γυμνό ξεσαρκωμένο
δεν παραδίδει τα 'άρματα,

δεν γέρνει το κεφάλι
κρατεί για νεκροθάφτη του,
το Χρήστο τον Καψάλη».

Η Θυσία του Χρήστου Καψάλη. Έργο του Θ. Βρυζάκη.

Ο Επίσκοπος Ιωσήφ επιστρέφει στον Ανεμόμυλο και όταν οι Τούρκοι πάτησαν την νησίδα έβαλε φωτιά, όπως γράφει ο Σπύρος Τρικούπης, «εις φυσεκοφόρον πίθον ερρίφθη εις αυτόν, ημικάη και ημίκουστος απεκεφαλίσθη». Ο Ιωσήφ συλλαμβάνεται από τους Τούρκους και θανατώνεται με αποκεφαλισμό στις 13 Απριλίου 1826.

Η ταφή του έγινε στον αύλειο χώρο του Ιερού Ναού Αγίου Παντελεήμονος και αργότερα τα οστά του μεταφέρθηκαν στον Κήπο των Ηρώων όπου υπάρχει στήλη με το όνομά του. Αποκαλύφθηκε στις 27 Μαΐου 1923.

Ο τάφος του Επισκόπου Ιωσήφ Ρωγών Μεσολόγγι

[Διαβάστε ολόκληρη τη μελέτη εδώ](#)

<http://bit.ly/2Gpk4sb>